

freds): I det, Rigsdagsmanden for Odense Amt udtalte, var der ikke Tale om Confirmationen; men, da den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) berørte dette Punct, fandt jeg mig ogsaa bespiet til at fremsætte mine Bemærkninger. Naar den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgkreds (C. Larsen) siger, at det forekommer ham, at, naar Barnet har gaaet syv Aar i Skole, da kan det være nok, og at det ikke skal tvinges til at gaae i Skole til det bliver 18 Aar, da er dette ogsaa langt fra min Tænke. Jeg mener ikke, at det som nødvendig Betingelse for at udskrives skal gaae mere end tre Fjerdedele af den lovbefalede Tid, af de fire sidste Halvaar, da dette Undringsforslag ikke tilsigter mere. Jeg kan ikke negte, at jeg troer det vilde være til Skade for de Børn, som ønske at besøge Skolen, men Forældrene kunde holde dem hjemme til Arbejde, som de maaffee ikke havde noget Gavn af. Der er dog daarlige Forældre, som ikke selv have Forstand paa, hvad Underviisning er værd, og derfor tænke: dette kunne vore Børn undvære. Jeg har hørt Forældre, som have sagt: naar vi blot vare frie for at betale disse 24 St. til Skolevæsenet, saa skulle vi nok lære vore Børn selv, og det er Folk, som ikke selv kunne læse i en Bog. Jeg troer, at Staten skylder Børnene ifølge Grundlovens § 90 dog at have en lille Smule Tilsyn med, at de lære Noget (Tscherning: Nei!). Jo, der staaer i Grundloven, at de Børn, hvis Forældre ikke selv kunne sørge for deres Underviisning, skal Staten tage sig af (Tscherning: Ja, det er noget Andet). Naar det nu er fattige Folk, som ikke aldeles kunne erkjendes for at være trængende eller værdige til at være Fattiglemmer, men som dog ikke ernære sig uden ved et Slags Bøtteri, som Communen ikke kan forhindre, saa synes jeg dog, at Staten skulde tage sig af Børnene; thi vil man mulcere dem, fordi de ikke lade deres Børn gaae i Skole, da har man næsten ikke anden Straf at anvende mod dem end legemlig Straf af Vand og Brød, og deraf høster man ikke noget Godt; og skal det undgaaes, da maa der sælges af hvad de have, og saa vil Communen komme til at tage dem paa Fattigvæsenet. Saaledes er der Forhold, som

jeg kjender, skjøndt jeg vil ønske, de vare enkeltstaaende. Jeg troer, at der kan være Børn, fødte af saadanne Forældre, som i deres Fremtid ville beklage, at de ikke have lært det Allernødvendigste, hvad de behøve for at blive nyttige Borgere i Staten, og derfor troer jeg ogsaa, at vi seilede, om vi ikke gik ind paa en saa simpel Betingelse som den, der er opstillet af de 15 Medlemmer. Det er ganske simpelt, og langt fra saa strengt at overholde som det, der gjælder for Diebliffet, og derfor vil jeg stemme derfor.

Saks: Jeg kan dog ikke lade den sidste ærede Talers Uttringer staae aldeles uimodsagte. Det forekommer mig virkelig, at han satte en temmelig stor Plet paa en Deel af Landbostanden. Det kan være, at han kjender enkelte Exempler paa Folk, der have talt saaledes, at de hellere ville spare de 24 St. i Skolestat og saa selv lære deres Børn Noget, skjøndt de Intet selv forstaae. Men jeg har aldrig fundet nogen Bonde saa lavttænkende eller hørt saadanne Uttringer. Naaget jeg nu vel veed, at han er en Ven af Folkeoplysning, og at den ærede Rigsdagsmand for Bisborg Amt ligeoverfor ogsaa er det, maa jeg dog beklage, at der kan finde saa store Afvisninger Sted mellem dem angaaende denne Oplysning, og om hvor gavnligt det kan være, at der ingen Skoletvang var. Jeg maa spørge de Herrer, der ikke enige med mig i den Henseende, om de kunne fremsøre af virkelig Erfaring noget Beviis for, at et fattigt og forsømt Barn paa Landet, der havde fyldt sit 14de Aar og ikke kunde stave Ord som „Generaltrigscommissariat“, kunde komme dertil ved at gaae i Skole, til det blev 15, 16, 17, 18 Aar gammelt. Jeg kan fremsøre mange Exempler paa, at Børn ikke ere blevne bedre i den Henseende, men næsten værre ved at gaae i tvungen Skole, baade med Hensyn til Læsning, Regning og i Særdeleshed i moralisk Henseende.

J. Petersen (Præsto Amts Ade Valgkreds): Jeg blev opfordret til at fremsøre et Exempel. Det kan jeg meget godt gjøre. Jeg kan som Exempel anføre en Person fra Kjøbenhavn, som i Aaret 1830 paa Fattigvæsenets Beføstning blev sat i Skole, og som